

Nro. 38.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Májusnak 11-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Spanyól Ország.

A *Kadixi* újj levelek tartások szerént, az oda való kikötő helyet, April. 8-káig, az Anglusok ostrommal még mind körül véve tartották. — A' békesség fejedelme, a' maga hivataljából való ki lépése után, a' Király Ő Felségétől még némű némű kegyelmességet nyert ugyan, de hogy többé olyan kegyelemben tartottassék, mint annakelőtte tartottatott vala, annak véghez vihetését, némely-lyek kettségbe kezdték hozni, sőt még hogy a' *Helvétziai* Garda Generál Obesteri hivatalját is le fogná tenni, mások még arról is kezdettenek bé- szélni.

Frantzia Köszpublika.

Párisból Apr. 25 kén azt írják, hogy ottan, a' tudósok, és a' nevezetesebb mester emberek közül, 200-zat választottanak volna ki, a' kik a' *Toulonból* ki menő hadi expeditióban meg jelenni rendeltettek. Mi légyen ezen készületeknek a' valóságos tzélja? az az újságokat tudni kívánók' asztalakra ki nem találtatván, még eddig tudni nem lehet. — A' mint a' fennebb meg nevezett *Párisi* levélből olvassuk, a' tsak most említett *Touloni* expeditióhoz, a' tudosokon és nevezetesebb mester embereken kívül, számos könyvnyomtatok, betű szedők is rendeltettek, a' kik magokkal Görög és Arabia betüket, könyvnyomtató sajtókat, 's több a' féléket is fognak el vinni. — *Generál Bonaparténak* Apr. 22-kén, dél utánni 3 órákor adattatott audientzia a' Frantzia Directorium előtt, a' honnan ki jövén, azután Director *Barrásnál* ebédelt, annakutánna pedig mind ketten a' teátrumba mentenek.

A' *Párisi* Frantzia közönséges levelek, *Bonapartét* majd *Toulonba*, majd *Brestbe* utoztatták; de Apr. 25 kén *Párisból* mint bizonyost úgy írják, hogy *Bonaparte* *Párisból*, sem egy, sem pedig másfelé el nem ment, hanem addig az ideig mind *Párisban* mulatott. — A' *Redacteur* nevezetű *Párisi* közönséges levél pedig most azt hirteli, hogy *Bonaparte* rövid idő múlva *Rastadtba* fogna menni. Az *Európai* történeteknek *impartialiter* nevezete alatt, ez előtt irni szokott *Brüsszeli* újság írója, polgár *Morneucek* számkivetésre kárhoztatott vala, de ő is bõribe járván a' dolog, *Párison* fejül, midõn a' számkivetés helye *Rochefort* felé akarták volna vinni, alkalmatosságot keresett, és kapott is arra, hogy láb alóli elébb áljon. — A' *la Decade* nevezetű fregatte, a' mellyen egynéhány számkivetésre íteltettek akartának vala el-vitetetni, de az ellenkező szelek miatt, a' *Rochellei* kikötõ helyeknél tartoztattanak vala vissza, már most *Cajenné* felé fog útra indittatni. — *Strafsburgból* Apr. 26-kán azt írják, hogy *Generál Ber-*

nadotte Rastadtból azon a' nap; dél utáni egy órákor érkezett meg oda, másnap pedig onnan a' maga utját *Páris* felé akarta folytatni. — (Az Apr. 26-kán költ *Rastadti* levelek, a' Generál *Bernadotte* Rastadtból lett el menetele felől; leg kisebbet sem emlékeznek).

A' mint *Brüsszelből* Apr. 26 kán írják, az Anglusok a' *Scaldis* vize körül, újra mutogatni kezdették magokat, és Apr. 22 kén, *Gentbe* igen nagy ágyúzás hallattatott, a' mikor nem lehetett még azt tudni, hogy az Anglusok valjon a' Frantziák, vagy pedig a' Hollándusok hadakozó hajóikkal tsaptanaké ölzve, vagy a' kikötő helyhez közeltetneké, és az onnan való battériákból tüzeltenéké réáják. — Azon dragonyosoknak és lovas vadászoknak egy része, a' mellyek a' *Brüsszeli* Departementumban fekütnének, olyan parantsolatot vettének, hogy magokat minden szempillantásban útra indulólag készen tartsák, a' melly truppok felől, olyan vélekedéssel vagynak, hogy azok a' *Máintzi* ármádiához rendeltetnek volna, (de e' tsak vélekedés). A' *Brüsszeli* közönség gyülekezetben, az oda való Municipalitás 3 tagjai immár ki neveztettenek, és a' még választatandó 6 tagok iránt is olyan vélekedéssel vagynak, hogy azok is nem sokára ki-fognak neveztetni. — Az Angliai ármádia jobb szárnya trupjainak egy része egy darabotska időtől fogva, a' *Gravelingeni*, *Dünkircheni*, *Calaisi*, és *Boulognei* kikötő helyek között hollzára kezdett kantonirozni. — Az Olasz Országi ármádiától, 6 bataillonok fekülznek *Dünkirchen* körül, és magában a' városban is, igen kemény őrizet vagyon. — *Ostende* és *Nieuport* környékén is, a' Frantzia truppok keményen kezdették magokat ölzve húzni, Generál *Kilmainét* pedig minden nap várják *Ostendébe* meg-érkezni.

Frantzia Országban, a' mint írják a' levegőbe járó hajónak, egy olyan nemét találták fel, a' mellyről hogyha vele (N. B.) az Anglusok flottája felibe mehetnek, belölle zápor módjára öntvén le a' tüzet, az Anglusok tengeri hadi ereje-

ket egészen tűzbe borithatják. — Az Apr. 26-kán költ *Rastadti* levelek azt hirlelik, hogy az oda való Congressusnak, a' bonificatiót illető bekes-séges tractája, 8 articulusokba volna foglaltatva, mellyeket a' közönséges levelek közül némelylek már közönségessé is tettek, de mi azokat, még irántok hivatalbéli tudósítást nem vélzünk, Erd. Olvasóinkal nem hözölhetjük.

Hogy Generál *Bonaparte* a' Frantzia Directo-riumtól *Rastadtba* menni rendeltetett, ennek tziel-jául azt tartják lenni, hogy a' békes-séges tracták, annyival hamarább tökeletességre, menjenek, mellyre való nézve Generál *Bonaparténak* is igen szélesen ki-terjedő hatalom adattatott. — Az An-gliai hadakozó hajók, ámbár a' terget mostaná-ban nagyon el-lepték légyen is, de a' Frantzia rabló hajók, még is sok prédákat kapnak, a' mellyek között, sok olyan neutralis hajók talál-tatnak, a' mellyek vagy az Angliai kikötő he-lyekből jönnek, vagy pedig Angliai portékákkal vagynak meg-rakattatva. — Frantzia Országának minden részeiből, az Anglusok ellen folytató há-borúra szükséges költségek ki-potolásokra, az önként való segedelmek gyorsan hordattatnak öszve. — Az 500 személyekből álló tanátsnak, Apr. 21-kén tartatott ülésében, polgár *Dubrenil* igen kemény panaszt adott-bé a' Politzáj Minister ellen, azzal vádolván abban ötet, hogy arany koltsan kívül, hozzája tellyességgel bé nem le-hetni menni, mellyre nagy láрма támodván a' tanátsban, a' panaszló a' maga fel-adásával együtt, a' Directoriumhoz igazittatott.

A' *Bétsben* vólt Frantzia követ, Generál *Ber-nadotte* szállásán történt dolgokról való tudósit-tással, a' *Bétsből* ki-indittatott Kurirok, Apr. 23 és 24-kén érkeztenek-meg *Párisba*, a' követ Secre-tariussa polgár *Treville* pedig, Apr. 25-kén botsát-tatott a' Frantzia Directorium eleibe. — A' Ró-mai Respublika *Párisba* küldetett követje, *Citad. Guistiniani* *Párisba* már meg-érkezett. — Frantzia Ország déli részeiben, a' nyughatatlanság tüze

még eddig ki nem óltathatott, egyik helyt az erőszak réá való fordításával is, a' tsendességet alig állithatják tsak félig meddig is helyre, 's más helyt a' nyughatalanság tüze már újra ki ütette magát. Hogy *Avignon* varossa ostrom alá vettettetett, arra az adott alkalmatosságot, hogy az Anarchisták és a' Royalisták, a' Frantzia Directorium ellen nagyon ki-költének, és annak imide amoda fel-szegzett végezéseit le szaggatták vala. — Az Anarchisták *Robespierre* ellen öszve esküvén, a' Royalisták is éltenek az alkalmatossággal, mellyre nézve el-végzették magokba, hogy a' *Pyrénéus* alsó mellyéken kommandirozó Generál *Thabert Monosquenál* támodják-meg.

A' *Necker* vejét, Báró *Staelt*, a' *Svétziai* Király, a' Frantzia Respublikához tökelletes hatalmú Ministerré nevezte-ki, és egy esztendőre, 60,000 livrákból álló fizetést rendelt nékie. — A' *Bernai* medvék, Apr. 26-kán még nem érkeztenek vala meg *Párisba*, a' honnan a' mint írják, a' medvék közül az egyik, az utban *Besanconban* meg-döglött. — Hogy a' *Touloni* flottával, mellyhez Olasz Országának minden kikötő helyeiből, olyan sok bágásiákat hordozó hajók érkeznek-meg, hová szándékozzanak menni, annak ki-találásával az újságokon kapó *Európai* közönség, még mind törí a' fejit, mellynek egy része úgy vélekedik, hogy azzal *Portugalliába* menni, és azon Királyi Birodalmat meg hódoltatni kívánják; mások pedig tsak a' mellett akarnak megmaradni, hogy azon flottával, az Egyiptom elfoglalására szándékoznának menni, nem tekintvén azon nehezségekre, a' mellyek azon tzélnak el érésével, el-kerülhetetlenül öszve vagynak köttetve; mert minthogy Egyiptom, a' Török Provintziák közül az egyik, e' szerént a' Frantzia Respublika, tellyességgel bé nem mehet oda különben, hanemha a' Fényes Portával háborúba bonyaladik, a' Fényes Porta pedig azonnal, az ennekelötte *Velentzei* vólt szigetekre, *Corfura*, *Zantére*, *Cephaloniára* 's a' többekre fogna rohanni, mellyeket hogy a' Frantziák birtokok alóll

ki-venne, onnan is lehetségesnek láttzik lenni, hogy azon szigetekben a' Frantziáknak igen kevés őrizetei vagynak, e' mellett pedig a' Frantzia módigondolat, az oda való lakosok fejeket se foglalta mind el. — A' Frantzia újság levelek közül némelyek azt erőssittik ugyan, hogy a' fennebb említett szigeteket, Egyiptomért a' Fényes Portának engedné a' Frantzia Directorium, de hogy millyen tsekély tsere lenne ez, ez onnan is kitettzik, mivel Egyiptomnak mintegy 7 millió emberekből álló lakossai vagynak, az említett szigetekben pedig, alig találhatnák 150,000 lelkeket. — De tegyük fel hogy a' Frantziák Egyiptomat vegyék is meg, de még azzal nem sokra mehetnének, mivel a' veres tengeren nem lévén a' Frantziáknak flottáji, nem is vólna módjok benne, hogy onnan napkeleti *Indiában*, az Anglusoknak visitát adhassanak, azon Canalisnak pedig, melyet az Egyiptomi régi Király *Sesostris*, Kristus Urunk születése előtt 1500 esztendővel a' *Nilus* folyó vizétől fogva, a' *veres tenger* felé ásatott vala, már ma még a' nyoma sem láttzik.

Napkeleti *India*, az Angliai Birodalomnak teli Kamarája, és valameddig az Anglusokat onnan ki nem hergelik, akármelley nagy légyen is a' *Nagy Britannia* adossága, akármillyen nagy Contributiót adjon is ő Német Országoknak, és a' financiára való nézve, akármillyen terhes környüállásokkal küszködjenek is *Pitt* Minister, és akármilyen módon igyekezzenek is a' Frantziák Angliát meghódoltatni, de ezek mind hijába való dolgok. — Az Angliai Oberster *James Capper*, a' ki 1778-ban, napkeleti *Indiából*, az Arabiai pusztákon és Egyiptomon keresztül utazott vala vissza, ezen utja leírásában, a' többek között azt mondja, hogy a' napkeleti Indiai kereskedést, majd egyedül a' maga birtoka alá tudta venni Anglia, és a' mint nevezik *en Gros*, soha egy nemzet is, a' kik közül talám az Egyiptombélieket sem lehet ki-venni, nem tudatt azzal olly jó móddal bánni, mint az Anglusok.

E' vólt azért az oka annak is, hogy az Anglusok eleitől fogva mind azon törekedtenek, hogy a' napkeleti Indiai hatalmokat mentől keményebbé tehessék. — Az *Océán* részéről, Anglia leg kisebbet sem fél, mivel az ő tenger habjai között kevélsen uszkáló ármádiái, az ő ellenségének még csak jó szót sem adnak. A' hol pedig leg inkább vólna miért tartani az Anglusoknak, az az Egyiptomon keresztül való, régi és el-hagyattatott napkeleti *Indiába* vezető ut, és hogy erre való nézve is bátorságba helyheztethessék magokat az Anglusok, tehát ezen izélnak elérésére is, sem az erőt, sem pedig a' fortélyt réá fordítani el nem mulatták, ne hogy úgy járjanak, mint a' miképpen a' Velentzeiek jártanak vala, a' kiknek a' közép tengeren egyedül való uralkodások, a' Portugallusoknak *Afrika* körül, napkeleti *Indiába* való utjok fel-találásával együtt, azonnal meg-tsökkent.

Midőn *Ali Bey*, *Siriát* és *Egyiptomát*, a' Fényes Porta birtokából ki akarta vólna venni, és *Mekka* várossát meg is vette vala (1774-ben) valami Angliai hajók *Suezbe* menvén, a' hajón vólt személyek magokat isméretlen személyeknek adták vala ki, a' kik ezen újj meg-hódoltatónak ajándékot vittének. El esvén *Ali Bey*, a' *Bengaleni* Gubernator, egymás rendbéli kereskedő hajót küldött azon kikötő helybe, és az *Ali* után következett *Muhammed Bélyjel*, 1775 ben kereskedésbéli szövetségre is lépett vala, a' melly által a' napkeleti Indiai kereskedő Compagniának, a' hajókazásra való nézve, igen szélesen ki-terjedő jus és szabadság engedtetett vala. — A' *Muhammed* hirtelen történt halála, a' kereskedésre nézve készítettett és csak most említett planumot megzavarta vala ugyan, de az Angliai kereskedő hajók, az Indiai portékákkal, a' veres tengeren még is széltibe jártanak, a' melly a' Fényes Portának nem tetzvén, egy olyan értelmű Fermánt adott ki, melly szerént az Anglusokkal igen tsunyán bántanak, és egyfersmind keményen meg-tiltatott, hogy az Európai hajók közül egyik is, a' *Suezi* kikötő helyhez még csak ne is közelittsen,

mert különben, mind a' hajó Kapitánya, mind pedig a' hajón találtatott több személyek, rab szolgákká fognak tétettetni.

Olasz Ország.

A' *Piemontban* magát ki-ütett nyughatatlanság tüze, mind inkább inkább harapozik, melyről az Apr. 18 kán költ *Turini* újság levél ekképpen ír: — A' *Piemonti* szökevények közül egy rakással fel-fegyverkezvén, Apr. 8 kán *Carosio* nevezetű falura ütöttek vala, melly is a' *Liguriai* Republikához tartozó helység ugyan, de mindazonáltal, a' *Sárdiniai* Király Ő Felsége igazgatása alatt vagyon, holott a' közönséges tsendességet fel zavarván, a' lakosoktól *Contributiót* szedtenek fel. — Hasonló módon tselekedtenek *Tagliolo*, *Betforte*, *Silvano*, és *Rocca Grimalda* nevezetű falukban is, de a' közönséges tsendesség ezen fel háborítottai, a' Királyi truppokkal magokkal egyesített lakosok által, azon helységekéből ki-kergettettnek, a' melly után az országlo igazgató szék is olyan rendeléseket tett, hogy az említett Banda egy mástól el szélesztetvén, a' közönséges tsendesség mindenütt jó lábra állítsák. — Mellyre való nézve, mind gyalog, mind pedig lovas katonákból álló bizonyos számú truppok, a' szükséges ártillériával együtt, három (*Observations*) vigyázó táborokba szállottanak, mellyek közül egyik *Gárásionál*, a' másik *Caironál*, a' harmadik pedig *Scravallenál* telepedette, az ezen truppok Kommandánsa pedig *Cav. Osasco*, e' következő hirdetményt adta ki:

Valamelly fel-fegyverkezett, és zenebonát szerzeni kíváno nép, ezen tartományban a' közönséges nyugodalmat, erőszakosan, és el tsábitásokkal igyekeznek fel-háborítani. Hogy pedig a' maga utálatos fel-tett tzeljät el-titkolhassa, a' népre réa' ijezthessen, és ötet el tsábitthassa, azzal ditselkedik, hogy az ő tzelja igen jó, és hasznos volna, sőt a' mi még ennél is több, nem átolja sok féle hazugságokat a' lakosok között el-ter-

jelzteni, és magáról azt erőssíteni, hogy az ő tselekedeteiket, a' Frantzia nép nem csak az hogy helyben hadja, hanem e' mellett még segedelmekre is van nékiek. Melly utálatos tzelja legyen pedig ezen bándának, a' *Carosioban* és *Tágloloban* fel szedett Contributioból és prédálásokból elég világosan ki-tettzik, melly tselekedeteikkel csak azt mutatják, hogy ők a' Privatus személyek vagyonaiknak sem kedvezvén, a' Status fenekecsől fogva fel akarják fordítani. — Más felöll pedig, a' mi Királyunk, és a' Frantzia Respublika, mint az ő frigyesse között, és a' szomszédtságban lévő más hatalmasságok között is, a' kik Ő Felséget az ennekutánna tartotandó igaz barátság iránt is bizonyossa tették, tökéletes egyet ériét uralkodik. — Minthogy pedig Ő Felsége már most kemény rendeléseket kíván tétettetni, a' maga Országában lévő minden különös személyeknek vagyonaiknak bátorságban való maradhatások, mind pedig az egész Statusnak tsendességben nyugodalomban való létele iránt, tehát mind azok, valakik a' jó rendet és tsendeséget kedvellik, arra intettetnek, hogy magokat az ollyatén tsendesség fel háborittóitól meg-talattatni vagy el-tsábittatni meg ne engedjék, hanem a' közönségesen való óltalomra nézve, magokat azon truppokkal egyesítsék, a' mellyeknek segedelmek által, az isteni védelmezés alatt, a' fel zendültek majd visszä verettetnek, és a' közönséges tsendesség, mint szimén *Rocca Grimaldában*, és *Capriataban* is szerecentsesen történt, újra helyre állittatik, a' mellynek lakosai, sokak fellett való nagy szivűséggel, buzgosággal, és a' magok fejedelmekhez való hiveséges engedelmes-séggel viseltetvén, mind ezeknek tsalhatatlan jeleit adták.

Policarpo Chacherano d' Osasco.

Az Apr. 19 kén költ *Májlandi* tudósittások szerezént, az említett tsendesség fel-háborittói nagyon erőt kezdvén magoknak venni, erre való nézve, a' Király Ő Felsége Apr. 15 és 16-ka kö-

zött, a' *Párisban* lévő követihez, Gróf *Bálbohoz* a' végett indított egy Kurirt, hogy ő a' Frantzia igazgató széktől, a' történt dolgok iránt venne tudósítást, minthogy azoknak sem tzeljokat, sem pedig következeseket, ugy azt sem lehetne tudni, hogy az említett Ország fel-háborittóinak, mennyi részben volna másoktól segedelem adattatva. — Mert hogyha a' Frantzia Respublikának valami-képpen a' volna az a' tzelja, hogy a' *Piémonti* Status addig való alkotmánya formáján, változtatást tétetessen, a' Király Ő Felsége meg is méri azt, hogy annak meg akadályoztatására tellyességgel nem volna elegendő ereje. — Ez alatt a' *Rebellisek* Apr. 16-kán *Intrába* bemen-vén, ottan a' szabadság fáját fel-ásták, azután pedig *Pallanzába* mentenek, holott a' Királyi truppoknak is egy osztáljá, magát a' *Rebellisek*hez tsatolta, a' kik a' nép el tsábittások, fő képpen pedig, a' truppoknak magokhoz való tsalások végett, Proclamatiókat adtanak ki. — Generál *Brüne* April. 19-kén ment el *Májlandból*, más nap pedig *Génuába* meg-érkezett, a' hová a' Frantzia truppok még mind gyűlnek öszve. — A' *Civitavechiába* vitettetett Kárdinálisok úgy tettik, mintha szabadon botsáttattanak volna, minthogy közülök sokan *Livornoba* meg is érkeztenek. — Kárdinál *Coprara* is, a' maga Kárdinálisi hivataláról le mondván, a' maga születte helyire *Bolognába* vissza ment. — *Civitavechiába* a' Frantzia truppok még mind gyűlnek öszve, mellyeket az Anglia ellen ki-menni szándékozó ármádia bai szárnyának neveznek, és a' melly corpus vezérlésére ki rendelt Generál *Desaix* is, oda immár meg-érkezett.

Triestből Apr. 19-kén. Ide a' napokba 40 ágyú, 8000 ágyú golyóbisok, 6000 flinták, 400 vasból készítettett ágyú és 700 mása puská por, 's több e' féle munitiók hozattattanak, mellyeket innen *Velentzébe* szándékoznak által vinni, mint-hogy az oda való erősségből, a' Frantziák minden hadi elzkozeket el vittenek vala magokkal, és Magyar Orzágról is, mind barmokat, mind

pedig gabonát igen feles számmal kezdettenek arra felé takarítani. A' mint *Florentziából* írják, a' Pápa Ő Szentsége, a' maga egészségire való nézve *Siennában* igen frissen vagyon, és a' maga Secretariussává, Exjesuita *Marotlit* nevezte ki, ki is nem régiben *Rómában* az ékesen szollásbeli mesterségben Professori hivatalt folytatott vala. — A' Római Respublika földiről, mind a' világi, mind pedig a' szerzetes papok, rakással kezdettenek ki-takarodni, minthogy onnan mind ki üzettenek, a' kik már most a' magok születtek fölgyeikre, *Spanyól*, *Német*, és más több Országokba térnek villza. — A' *Toskánai* Nagy Hertzeg, a' vadászokból álló corpussát 4 kompagniókkal szaporította meg, és a' maga katonái számokra, igen sok fegyvereket vásároltat. — A' *Génuat* tartományból, a' világi és szerzetes renden lévő idegēn papoknak és apátzáknak, 8 napok alatt ki kellett takarodni, a' hová igen feles számból álló Frantzia katonaság gyülvén öfzve, a' meg üressített Franciscanusok 's több más klastromokba szállittattanak bé. — Apr. közepe tájjékán, *Ankona* környékéről, *Modena* és *Ferrára* felé igen sok ezerekből álló Frantziák takarodtanak, de hogy a' Frantzia truppok ezen és több más mozgásaiknak mi légyen a' tzielja, a' titokban tartotván, tudni nem lehet. — *Nápolyban*, mind a' nemesség, mind pedig a' papság, hadi segedelemben, önként való jó akarattyából nagy summa pénzeket kezdett a' Király Ő Felségenek által adni. — A' mint a' hire, a' *Nápolyi* Király újra tractatusba elegyedett a' Frantzia Respublikával, és a' melly differentziák köztek vagynak, azokat nem fegyverrel, hanem más gyengyőbb eszközökkel kívánják jóvá tenni. — A' *Liguriai* Respublikában, nagyon meg szükülvén a' pengő pénz, ezen fogyatkozáson való segíthetés végett, azon Respublika Directoriuma, olyan parantsolatot adott ki, hogy a' templomokból és klastromokból, az el-kerülhetetlenül szükségeseken kívül, minden arany, és ezüst edények, drága kövek, 's több a' féle drágóságok fzedetessenek-bé. — Az en-

nekelötte *Crémondában* volt kis asszonyokból álló fundatió el-töröltetett, és az eddig benne volt lakosoknak, pensió rendeltetett-ki.

Májlandból Apr. 19-kén egy ilyen *Afrikai* új történetről tudósítottunk: Az *Algieri* fog házokban feles számú *Marokkói* fő emberek tartottatván fogságban, a' kiket az *Algiriai* Dey mind addig el nem akart bocsátani, míg a' magok szabadon való bocsáttatásokért nevezetes summa pénzt le nem fizetnék, a' fennebb említett fogjok közül, a' közelebb múlt Aprilis elején, sokan alkalmatosságot találtak arra, hogy az *Algiriai* kikötő helyben, akkor tartzkodott Frantzia fregattákon el illantsonak. Tudtára esvén pedig ez az *Algiriai* Deynek, az említett főkevény fogjoknak ki adattatásokat kívánta, de a' Frantzia fregatták Kapitánya, arra azt felelte, hogy az ő kiadások, a' szállás-adó emberiségnek meg sértődésen kívül meg nem eshetne. — Ezután egynéhány napokkal, az említett Frantzia fregattáról 4 hadi tisztek a' szárazra ki szállván, *Algierben* sétálni mentenek, kiket az *Algiriai* Dey is azonnal árestáltatott. Fülébe menvén ez a' történet az *Algierben* lévő Frantzia Consulnak, a' hires és nevezetes *Jean de St. Andrenak*, az *Algiriai* Deyhez ment, és az árestáltatott Frantzia hadi tiszteknek el bocsáttatásokat kívánta, mellyre minekutánna kedvetlen valózt nyert volna, az *Algiriai* Deyt, a' Frantzia nemzet bosszúállásával kezdette fenyegetni, mellyre a' Dey is, a' helyett, hogy a' fenyegetődzésre valami feleletet adott volna, a' Frantzia Consulnak tsak hevenibe fejit vétette. — Ezen történet felől, a' *Májlandi* tudósító olyan vélekedéssel vagy on, hogy annak fontos következései fognak lenni, mivel a' Frantzia Directorium, a' maga Consuljának meg-ölettetését bosszúállás nélkül tellyességgel nem fogja hagyni.

Nagy Britannia.

A' Lord *Bridport* flottája, melly is a' maga vitorláit szélnek eresztette vala, a' hirtelen támo-

datt szélveszek miatt, nagy romladozásokat szenvedett, a' mellynek meg erősítésére még egynéhány rendbéli linéa hajók és fregatták küldettetnek utánna. — A' *Portlandi* Hertzeg Apr. 18 kán egy *Michaud* nevezetű Frantzia emigránst azért fogattatott el, mivel nálla 400 dragonyosoknak való kardok találtattanak el rejtettelve. — Az úgy neveztetett *Londoni* Correspondens társaság tagjai is; egy fogadóban 16 ton árestáltattanak, April. 19-kén pedig, egy *Bonne* nevezetű könyvekkel kereskedő és olvasó Kabinetot tartó, úgy egy *Evans* nevezetű asszony is, a' kinél a' fennebb említett 16 személyek öszve gyűléseket szoktanak vala tartani, el fogattattanak, *Evans* asszony pedig, *Zuchthausba* tétettetett. — *Manchesterben* is nem régiben, éjtszakának idejin, az ágyokból 8 személyek vitettettévén el-fogságra, a' *Londoni* titok tanáts előtt kérdőre vonattattanak. Ezen személyek felől azt hirlelik, hogy a' *Maidstoneba* lévő Status fogjaival, ők is egy kézre játszodtanak volna, a' kiknek tsinjok abból állott, hogy a' katonaságot, a' maga hite megszegésére, es a' Frantziáknak a' Nagy Britanniai földre lejendő ki szállások alkalmatosságával való segítségül lételre, akarták el tántorítani, a' kik pedig az ő fel-tett tzeljokra réá állottanak, mint szintén az Irlándusok is tselekedtenek vala, de nevezetesebben az olyan regimenteket eskettették meg, a' mellyek többnyire *Scotziai* és *Irlándia* fijakból állanak. — Ezen veszedelmes Komplot iránt, a' *Portlandi* Hertzeg alig vette a' tudósittást, és azonnal annak fejeit *Manchesterben* el fogattatta, a' kik közül egyiknek a' zsebiben az iránt való Instructió találtatott, hogy a' Frantziák merről felől szálljanak ki a' Nagy Britannia földre, és az Anglia lakossai közül, kikhez lehetnének leg nagyobb reménységgel, hogy töllek magoknak segedelmet fognak kapni.

A' tsak most említett történetre való nézve, Angliában már most egy olyan értelmű Proclamatiót akarnak ki adni, a' melly által a' lakosok arra intettetnek, hogy az említett öszve esküvés

felöll, ha ki valamit tudna, vagy hallatt volna, azt a' maga heljin bé-jelenteni el ne mulassa. — Némelly kézre került Correspondentziákból, az is világosságra jött, hogy a' haza árulói, olyan szándékkal lettenek volna, hogy a' szükség úgy hozván magával, a' dolgoknak nagyobb Confusióba való hozhatások végett, *London* várossának egy részit gyujtsák-fel. — Más rendbéli kézre került Correspondentziákban, a' Correspondáló társaság tagjai közül, némellyek azon panaszlottanak, hogy nekik tellyességgel nem volna fegyverek, melly szerént a' fegyver nem léte miatt, nem tehetnének olyan szolgálatot, mintsem különben fognának tenni. — Erre a' *Manchesteri* vélek egyet értő haza árulói azt felelték, hogy az ő leg jobb fegyverek, mellyekkel élhetnének, nem egyéb volna, hanem *London* várossának tűzbe való borittása. — A' mint a' hire, a' Parlamentumhoz, már egy olyan Királyi követtség fog küldettetni, a' melly által a' Parlamentumnak, a' Frantziáknak Angliába való bé ütésekbeli tzéljokat tárgyazó planum ki-vitele meg akadályoztatása, és a' közönséges tsendességnek ez után is jó móddal lejendő fenn tartása ajánltatik, a' melly követtségnek, hogy a' mostani idő criticus környülállásaira nézve, még az Oppositionalis részén lévők is párt fogói lesznek, némellyek az iránt semmit nem kételkednek. — Kik légyenek az Ország el-árulói? a' kik ezt ki jelentik, azoknak nevezetes summa pénzből álló jutalom ígértetett.

Helvétzia.

A' *Helvétziai* törvénytévő test, azokhoz a' kissebb Cantonokhoz, a' mellyek az újj Constitutiót nem akarják be venni, újjra egy meg-intő irást adott-ki; a' Frantzia truppok pedig, a' mellyek 18,00 emberekből állanak, 3 colonnékban indultanak útra *Lucernán*, *Zugan*, és *Zürchen* keresztül, hogy az *Alpesi* Cantonokba mennyenek-bé. A' *Zürchi* Canton lakossai, a' magok völgyeikbe vezető utat, őrizetettel keményen meg-

řakták, sőt a' mi még ennél is több, a' Frantziákat *Emmenthalnál* viřzá is kergették. — A' *Toggenburgiak* az új Constitutió bé vételére réá állottanak, de a' *St. Galli* közönség, Apr. 25 kén újra öfzve gyűlvén, a' votumaknak többsége mellett, az új Constitutiót bé venni megint nem akarja. — Az *Appenzelli* Cántonban *Herisau* bé-vettett ugyan az új Constitutiót, de a' belső *Rhodeni* közönség, és a' *Sitter* háta megett lévő helységek, tsak a' mellett maradtanak meg, hogy az eddig való Országglásokbeli módot, fegyverekkel is meg óltalmazni és meg tartani el ne mulassák.

B é t s.

Gróf *Kobenzl*, a' Ts. Kir. Birodalmokon kívül lévő dolgokra való ügyelésre, egy darab időre fel-véttetett Minister, ezen foly hónap 8-kán indúlt-ki *Bétsből Rastadt* felé. — A' *Bétsi* Univerzitas nevezetes tagja, Ts. Kir. Tanátsos, a' *Philosophia* és *Theologia Doctora*, 24 elztendők el-for-gások alatt pedig, a' *Mathematikában* vólt Professor, Báró *Metzburg György* Úr, ezen folyó hónap 3-kán itten *Bétsben* meg-hólt.

A' múlt kedden *Grenville* Úr, az Angliai Status Cancellariusnak testvér öttse, két Lordal együtt *Londonból* ide érkezett. — A' *Cisálpinai* Respublika követjének polgár *Mareschalchinak* tseledjei már itt vagynak, hanem ő maga még *Rastadtban* mulat.

Lengyel Ország.

A' *Lemberg*ből vett újjabb leveleink is, igaznak hirlelik lenni azt a' hirt, mellyről a' mi levelünkben nem régiben emlékeztünk vala, hogy t. i. *Bendertől* fogva, *Kaminiez Bodolskyig* 40,000 emberekből álló Orosz truppok vontanak légyenkordont. — *Warschauból* és déli Prussiából azt a' tudósittást vettük, hogy ott is mindenütt, minc szintén a' Prussiai Status több részeiben, a' katonának való legényeket nagyon kezdették öfzve szedni.

Magyar Ország.

Bagosról Sz. György Havának 20-kán. A' természeti világ forgásának is különös állapottya vagyon mostan; mivel egy hónapnak el-forgása alatt, az elztendőnek mind a' négy sarkalatos részei le-folytanak, de az a' baj, hogy visszájára, vagy a' mint másképpen nevezik fonákúí, mivel leg elébb távasz, azután tél, azután ős, és vég-tére a' nyár következvén-bé, már most szinte *Canicularis* napok járnak, valamint pedig a' mord hideggel elegyes sok essözésektől meg-ijedtünk vala, úgy mar most a' szározságtól félünk, mivel már is meg-akadott az eke a' nagyon meg-száradott földben. — A' nagy árvizek is *Deucalion* özönnel fényeggettenek vala bennünket, melly is egyszer ránk omolván, azt a' második özön is nyomba követte, még pedig olly mérgesen, hogy-ha az essözés meg nem szünt vólna, a' padlásra is fel-szorított vólna bennünket, de nem is ok nélkül, mivel *N. Bánya*, és *Maramaros* vidékin, olyan nagy havak estenek, hogy a' lakosok a' házokból sem mehettének ki a' miatt harmad napig is.

A' juhok ellésekre való nézve is, ámbár igen sovány idők jártanak légyen is, de mindazonáltal még is olyan tenyészők vóltanak a' juhok, hogy *Apában* egy juh, öt bárányt ellett, mellyek közül négy ugyan el-döglött, de az 5-dik, a' máig napig is az anyja alatt vagyon. — A' mi a' tsala-fiatákat, *Délilákat* illeti, azok a' mennyiben a' férjeiket szaporittani kívánnyák, úgy fogyatni is igyekeznek; mivel Sz— várossában, a' midőn harmad magával, úgymint törvényes és törvénytelen férjével, egy a' többek között valamelly hidon által menne, a' maga tulajdon férjét, a' *Szamosba* taszitottatta a' más logóba lévő férje által, de a' rosz odal borda, még is a' maga tzélját el nem érhetette, mivel a' vízbe ölni akart férje, a' vízből szerentsésen ki-fogattatott, 's máig is életben vagyon.